

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500.—; pt. particulari Lei 800.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500.—. În străinătate Lei 2000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20.—

Fondator: Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Redactor responsabil: Dr. Mihai Veliclu

Sumarul:

Adunarea generală a „Solidarității”. — Dela „Solidaritatea”: Inlocuirea registrului pentru transcripțiunea gajurilor de pe lângă Tribunalele de Comerț cu mape. — *Cronica*: Cultura bumbacului. Fenomene provocate de război. Rente de grâu, Rente române. Bursele în Germania. — *Bilanșuri*: Banca „Șercăiana”, soc. anon., Făgăraș. „Dacla Tratană”, institut de arte grafice, editură, compactorie și librărie S. A. Sibiu. „Cârțișoreana”, cassă de econ. s. p. a. în Streaș-Cârțișoara.

Adunarea generală a „Solidarității”.

Duminecă, 30 Ianuarie 1944, s'a ținut la Sibiu în sala de ședințe a Băncii „Albina”, adunarea generală ordinară a „Solidarității” sub președinția d-lui Dr. Aurel Vlad, fost Ministru.

Au fost prezente următoarele bănci prin conducătorii lor:

„Ardeleana”, Orăștie, d-l Dr. Aurel Vlad; „Albina”, Sibiu, d-l Marius Peculea; Banca „Victoria”, Arad, d-l Dr. Nerva Iercan; „Banca Centrală pentru Industrie și Comerț”, Turda, d-l Romul Pop; „Banca Timișoarei” și „Soc. Com. pe Acțiuni”, Timișoara, d-l Dr. Coriolan Băran; Banca „Oașia”, Sibiu, d-l Dr. Nicolae Petra; Banca „Crișana”, Brad, d-l Ioan Ghișa; „Patria”, Blaj, d-l Victor Muntean.

Au fost reprezentate prin mandatari următoarele bănci:

Banca „Agronomilor”, Agnita; Banca „Arădana”, Arad; Banca „Berzava”, Re-

șița; Banca „Creditul Bănățan”, Lugoj; Banca „Iliă Mureșană”, Iliă; Banca „Oravițana”, Oravița; „Banca Poporală”, Arpașul de jos; „Banca Poporală”, Caransebeș; „Banca Română”, Sighișoara; „Banca Română Sebeșană”, Alba-Iulia; Banca „Victoria”, Agrișteu; „Boeșana”, Boeșa Montană; „Casa de Păstrare”, Sasca Montană; „Câmpeana”, Mociu; „Cârțișoreana”, Streaș-Cârțișoara; „Corvineana”, Hunedoara; „Doina”, Câmpeni; „Făgețana”, Făget; Banca „Furnica”, Făgăraș; „Goronul”, Aiud; „Olteana”, Viștea de jos; Banca „Șercăiana”, Șercăia; „Vulturul”, Târnăveni.

În asistență se mai găseau: delat „Albina” domnii Ioan Vătășianu, fost director general, Constantin Popp, fost director executiv și fost vice-președintele „Solidarității”, Procuriștii Dr. Ioan Moldan, Nicolae Cismașiu și Ioan N. Bratu, precum și o bună parte din Corpul funcționarilor; delat „Prima Ardeleană pentru Asigurări Generale” d-nii Ștefan Boer, adtor delegat, Dr. Ioan Creșu, director general substituit și Ioan Sântu, director; delat Banca Oașia d-nii Dr. Augustin Bidianu și Dr. Nicu N. Petra; delat Banca Românească Suc. Sibiu, d-l Cornel Lazar, subdirector; apoi d-nii Vasile Vlaicu, Sever Pop, Ioan Bueșian, etc. etc.

Președintele bineventează întreaga asistență, arătând în câteva cuvinte, importanța de totdeauna a asociației, cu

atât mai mult astăzi și nevoia băncilor membre pentru existența asociației, apoi, constatând că numărul băncilor întrunite și reprezentate este suficient pentru ca conform Statutelor, să poată aduce hotărâri valide, dă cuvântul d-lui Dr. Mihai Deliciu, vice-președintele asociației, care citește Raportul Consiliului de administrație către adunarea generală.

Reproducem în extras, acest raport:

Onorată adunare generală!

Asociațiunea noastră a ținut ultima sa adunare generală în Timișoara, la 3 Noembrie 1940. De atunci, în urma împrejurărilor, adunarea generală nu s'a mai ținut.

Totuși, aceasta nu înseamnă că asociația noastră n'a dezvoltat nicio activitate. Din contră, a dezvoltat o activitate foarte intensă și din cele expuse mai jos, se poate constata că s'a muncit și că interesele băncilor membre, au fost mereu apărate.

După cum de sigur Vă mai amintiți și Domniile Voastre, în adunarea generală dela 3 Noembrie 1940 s'a hotărât să se facă intervențiile necesare cu privire la:

1. Problema băncilor românești din Nordul Ardealului;

2. Mobilizarea creanțelor intrate în conversiunea agricolă și a capitalurilor imobilizate în Bonurile de înzestrarea armatei;

3. Modificarea Legii pentru stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei din 5 Mai 1938;

4. Problema reducerii sarcinilor fiscale;

5. Raporturile instituțiilor de credit cu Banca Națională a României;

6. Modificarea art. 310 și 312 din Legea Asigurărilor Sociale și abrogarea Decretului-Lege din 10 Noembrie 1940, în legătură cu reglementarea fondurilor de pensuni dela întreprinderile particulare.

În acest scop s'au întocmit memoriile, iar delegația D-Voastră în frunte cu d-l președinte Dr. Aurel Vlad, s'a dus la București în zilele de 6—9 Mai 1941 solicitând audiență la d-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, însă de sigur, din cauza multiplelor preocupări — fiind și în preajma serbării zilei de

10 Mai — nu a putut fi primită, astfel memoriile dela punctele 1—4 au fost depuse la Președinția Consiliului de Miniștri și înregistrate sub Nr. 37.126 din 9 Mai 1941.

În petiția de prezentarea acestor memorii, s'a cerut d-lui Conducător al Statului, că întrucât Domnia Sa ar avea nevoie și de lămuriri verbale, este respectuos rugat să binevoiască a acorda audiență delegației, avizând despre aceasta pe președintele asociației noastre, d-l Dr. Aurel Vlad.

Aceeași delegație a încercat să prezinte memoriile de mai sus, precum și cele dela punctele 5—6 privitoare la Raporturile instituțiilor de credit cu Banca Națională a României și cel privind Fondurile de pensuni dela întreprinderile particulare, d-lui Al. Ottulescu, Guvernatorul Băncii Naționale a României. Fiind și d-l Guvernator ocupat, delegația a fost primită — din încredințarea D-Sale — de dnii O. Kiriacescu, Viceguvernator și C. Teodorescu, administrator la Banca Națională a României.

Numiților domni, li s'a expus și verbal doleanțele „Solidarității“.

Afară de memoriile arătate mai sus, în cursul ultimilor ani s'au mai făcut diferite intervenții în scris și în alte chestiuni de interes vital.

Acestate sunt:

1. Modificarea Legii bancare;

2. Privitor la Decretul-Lege pentru trecerea bunurilor evreești în patrimoniul Statului, în special, în ceea ce privește drepturile creditorilor;

3. Privitor la Imprumutul Reîntregirii, memoriu înregistrat la Casa de Amortizare și Finanțare a Statului sub Nr. 27.233 din 18 Septembrie 1941;

4. Privitor la Creditul de romanizare;

5. Privitor la Decretul Lege pentru funcționarea societăților anonime din 19 Octombrie 1942;

6. Privitor la impozitul pe salarii;

7. Prin Asociația Băncilor Române ni s'a cerut de către Ministerul de Finanțe, Oficiul de studii și Coordonare Financiară, propunerile asociației noastre, cu privire la problema structurii bancare din România. Aceste propuneri le-am prezentat prin d-l consilier Ionel Comșa, cari propuneri, au fost înglobate în memoriul înaintat de Asociația Băncilor

Române, despre care memoriu însă copie nu avem.

Pe lângă cele de mai sus, am publicat în Revista Economică, conform tradiției acestei reviste, diferite îndrumări cu privire la Legea bancară, legile fiscale etc.

Din toate problemele arătate mai sus până în prezent s'au rezolvat următoarele:

1. Interpretarea art. 32, alin. 8 din Legea Contribuțiilor Directe pentru scutirea de impozite a Fondului pentru diferența de curs la efecte;

2. Mobilizarea capitalurilor investite în Bonuri de înzestrarea Armatei; și în parte

3. Accelerarea replătirii datoriilor agricole.

Prin urmare, au rămas în așteptare, fiind încă nerezolvate, următoarele probleme importante:

a) Problema băncilor românești din Nordul Transilvaniei, ocupat vremelnic de Ungaria;

b) Abrogarea termenului de plată a datoriilor agricole;

c) Modificarea Legii pentru stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei din 5 Mai 1938; la care se adaugă o nouă și extrem de importantă chestiune:

d) Extinderea legislației românești în Ardeal.

Aceste probleme au făcut obiectul permanent al preocupărilor asociației noastre.

Pentru orientarea D-Voastre vom arăta pe scurt ce am cerut și ce s'a făcut:

1. Problema băncilor românești din Nordul Transilvaniei ocupat vremelnic de Ungaria.

Este cea mai gravă problemă, nu numai pentru băncile noastre ci și pentru viitorul economic al neamului nostru.

Situația acestor bănci de sub ocupație maghiară, cu trecerea timpului s'a înrăutățit, pentru că urgia maghiară a crescut în intensitate. Băncile noastre de acolo, ca și de altfel toți Românii, sunt fără de scut și fără apărare, afară de orice lege omenească.

Contactul cu aceste bănci s'a făcut prin venirea unora din conducătorii lor în Țara liberă, precum și prin vizitarea lor de către Consilierii noștri, domnii Dr. Nerva Iercan, directorul general al Băncii

Victoria s. a., Arad și Dr. Mihai Veliciu, directorul general al Băncii Albina din Sibiu, precum și d-l Dr. Alexandru Dragomir, juriconsultul Băncii Centrale din Turda. Consilierii noștri au fost și la Budapesta luând contact cu Banca Națională Maghiară și cu Centrala Băncilor.

Cu multă durere s'a constatat că situația acestor bănci românești este ne mai pomenit de grea, datorită dușmăniei autorităților maghiare.

Aceste autorități au găsit și găsesc fără încetare tot felul de mijloace să și caneze băncile românești, făcându-le viața imposibilă.

Astfel printre altele:

a) în P. K. (Centrala Băncilor) nu sunt acceptate decât 7 bănci, de talie redusă, celorlalte li se impune lichidarea sau fuzionarea și dacă se poate chiar cu bănci maghiare;

b) impunerea fiscală excesivă și nedreaptă etc. etc.

Cum până în prezent însă pentru aceste bănci nu s'a putut face nimic, ele suferă, dar, cum avem convingerea fermă că situația politică creiată prin arbitrajul dela Viena este mai mult decât efemeră, această problemă a băncilor noastre din Nordul Transilvaniei se va rezolva dela sine...

De sigur și până atunci se va depune tot efortul pentru ameliorarea situației lor.

2. Mobilizarea creanțelor intrate în conversiunea agricolă.

A rămas mereu de mare actualitate. Noi credem că ea este chiar depășită de continua depreciere a banilor.

Decretul-Lege publicat în Mon. Of. Nr. 224 din 24 Septembrie 1943, cât și cel publicat în M. Of. din 26 Ianuarie 1944, caută să scurteze termenul de plată, impunând noi sarcini în dauna creditorului. Totuși aceste Decret-Legi au avut un răsunet foarte slab în lumea debitorilor.

Credem că este cazul, ca să se vină cu o nouă lege, acordând un ultim termen, 15 Mai 1944, până când toți debitorii să poată plăti conform dispozițiilor legii din 7 Aprilie 1934. Eșalonarea plăților până la 1951 să se abroge, iar dobânda după sumele neplătite să se urce la cel puțin 10%. În felul acesta poate

debitorii vor căuta să-și achite aceste datorii vechi.

3. Modificarea Legii pentru stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei din 5 Mai 1938.

Sunt aproape 6 ani de când se lucrează cu actuala dobândă. Ea n'a corespuns nici măcar în primul an, cu atât mai mult astăzi, este derizorie.

Deci Legea pentru stabilirea dobânzilor, așteaptă și ea modificarea ei în sensul libertății dobânzii convenționale pentru împrumuturile comerciale și o majorare pentru celelalte.

Această doleanță este cu atât mai justificată cu cât comerțul se bucură de o conjunctură favorabilă, realizând câștiguri mari și deci poate suporta cu ușurință o dobândă mai mare. De altă parte, în urma scumpetei continue, cheltuielile de regie ale băncilor au crescut excesiv.

Motivul principal este însă și trebuie să fie, încurajarea formării capitalului mobil, în ce Țara noastră este foarte săracă. Ori, formarea acestui capital prin stimularea economiei, nu poate avea perspectivă de reușită decât prin remunerarea economiilor cu o dobândă mai potrivită.

4. Extinderea legislației românești în Ardeal.

Extinderea legislației din Vechiul Regat și în Ardeal, a fost așteptată și salută cu vie satisfacție de asociația noastră. Și pe bună dreptate: este o țară, să fie aceleași legi. Și noi și alții așteptăm o unificare a legilor.

Aplicarea extinderii legislației a început la 15 Septembrie 1943.

În forma actuală această extindere a dat naștere însă la o mulțime de dificultăți.

Prin cele trei memorii înaintate Ministerului de Justiție, Comisiunii însărcinate de Ministerul Justiției cu aplicarea extinderii legislației românești în Ardeal și în sfârșit prin audiența vicepreședintelui nostru d-l Dr. Mihai Deliciu la d-l ministru de Justiție, s'au semnalat neajunsurile aduse de extindere în forma actuală.

Am cerut:

1. Să se publice legile extinse în întregime și cu toate modificările ulterioare intervenite în decursul timpului. Aceste legi fiind vechi și modificate de nenumărate ori, nu se mai știe — cel puțin noi nu știm — cari texte mai sunt sau nu în vigoare;

2. În ce privește autentificarea actelor, menținerea ca organ de autentificare notarul public și revenirea la actele de ipotecă redactate ca până acum, sub semnătura privată, pentru toate teritoriile unde funcționează carte funciară.

Cum însă cei în drept nu vor să revină asupra autenticității actelor de ipotecă, s'a stăruit ca să se simplifice formele și să se ieftinească autentificarea.

Ni s'a pus în vedere rezolvarea favorabilă a acestor cereri promulgându-se o nouă lege de autentificare în timpul cel mai apropiat. (Până la Crăciun?!)

Se mai impune codificarea unei noi proceduri civile. Astăzi avem dispoziții de procedură în vreo zece legi, modificate de vreo zece ori (Procedura civilă, Legea accelerării; Legea judecătorilor de ocoale; Legea Curții de Casație; Legea de organizare judecătorească în Codul Civil; în cel comercial, etc. etc.).

De altfel modificarea procedurii de execuție silită este de mult reclamată și de cercurile bancare de dincolo de Carpați.

Pe lângă executarea mobilă și chiar imobiliară de azi, încasarea silită a creanței este cu totul iluzorie.

După cum puțefi constata, s'au făcut nenumărate intervenții însă regretabil, cu prea puțin rezultat. Timpurile de azi, am crezut că nu permit măsuri mai energice. Totuși rămâne la aprecierea Onor. adunării generale ca să decidă și alte mijloace de revendicare ale drepturilor băncilor noastre.

Cu această ocaziune aducem la cunoștința adunării generale, că mandatul întregului Consiliu de administrație și de censored a expirat și în consecință urmează să se facă alegeri noi sau reelegerea vechilor administratori și censored.

Se mai dă cetire Raportului Consiliului de censored pentru gestiunea anilor 1940, 1941, 1942 și 1943, se prezintă Bilanșurile încheiate la 31 Decembrie 1940, 31 Decembrie 1941, 31 Decembrie 1942 și 31 Decembrie 1943 precum și Conturile Profit și Pierdere respective, cerându-se descărcarea Consiliului de administrație și a Consiliului de censored pentru gestiunea lor pe anii 1940—1943.

Se cere ratificarea înscrierii ca membră la asociație a Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni Timișoara.

D-l Președinte Dr. A. Vlad, deschide discuțiunea asupra raportului Consiliului dând cuvântul d-lui Dr. Ioan Modran, șeful Contenciosului Băncii „Albina“, care propune ca adunarea generală să dea Consiliului de administrație depline puteri, spre a putea acționa fără întârziere în toate chestiunile cari privesc apărarea intereselor băncilor membre.

D-l Adrian Cristea, membru în Consiliul de administrație, aduce la cunoștința adunării generale că D-sa fiind pe timp nedeterminat mutat la București, regretă că timpul nu-i mai permite să poată activa în cadrele asociației, și considerând, că mandatul întregului Consiliu de administrație și a Consiliului de censored a expirat, roagă ca D-sa să nu mai fie reales și propune adunării generale, reelegerea întregului Consiliu de administrație. În locul D-sale să fie ales d-l Marius Peculea, director executiv la Banca „Albina“, iar în Consiliul de censored să fie realesi d-nii Dr. Nicolae Marcu și Dr. Octavian Sglimbea, membri noi propunând pe d-nii Romul Pop, directorul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, Sucursala Sibiu și Ioan N. Bratu, procurist la Banca „Albina“, Sibiu.

D-l vicepreședinte Dr. Mihai Veliciu propune adunării generale — având în vedere scumpetea continuă — majorarea taxelor de membru și cotizații la asociație.

Adunarea generală a aprobat:

1. Raportul Consiliului de administrație;
2. Bilanșurile și Conturile de Profit și Pierdere pe anii 1940, 1941, 1942 și 1943;
3. A dat descărcare Consiliului de administrație și Consiliului de censored

pentru gestiunea lor pe anii 1940, 1941, 1942 și 1943;

4. A majorat taxele fundamentale și progresive — drept cotizație la asociație începând cu anul 1944 astfel:

Pentru băncile cu un capital până la Lei 1.000.000—, Lei 2.000—

Pentru băncile cu un capital dela Lei 1—5 milioane, Lei 3.000—

Pentru băncile cu un capital dela Lei 5—10 milioane, Lei 4.000—

Pentru băncile cu un capital dela Lei 10—50 milioane, Lei 5.000—

Pentru băncile cu un capital peste Lei 50 Milioane, Lei 6.000— drept taxă fundamentală; iar taxa progresivă după fiecare Lei 10.000— (capital social) câte Lei 3— la 10.000— (3‰).

5. A ratificat înscrierea ca membră la asociație a Băncii Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni, Timișoara;

6. A aprobat propunerea d-lui Dr. Modran, dând depline puteri Consiliului de administrație;

7. A ales cu unanimitate de voturi, pe timp de 3 ani, ca membri în Consiliul de administrație pe dnii:

Dr. Aurel Vlad, președintele Consiliului de administrație al băncii „Adeleana“ Orăștie, președinte;

Dr. Mihai Veliciu, director general la Banca „Albina“, vicepreședinte;

Ionel Comșa, președintele Consiliului de administrație al Băncii Centrale pt. Ind. și Comerț, Turda;

Romulus Boldea, Președintele Băncii Poporale, Caransebeș;

Dr. Nerva Iercan, director general la Banca Victoria, Arad;

Dr. Nicolae Petra, Directorul Băncii „Oașia“, Sibiu;

Dr. Coriolan Băran, directorul general al Băncii Timișoarei, Timișoara;

Valer Pascu, președintele Consiliului de administrație al Băncii „Corvineana“, Hunedoara;

Marius Peculea, director executiv la Banca „Albina“ Sibiu.

Iar în Consiliul de censored, tot pentru o perioadă de 3 ani pe d-nii:

Dr. Nicolae Marcu, directorul Băncii „Goronul“ Aiud, președinte;

Dr. Octavian Sglimbea, director la Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Turda;

Romul Pop, directorul Băncii Centrale pt. Industrie și Comerț, sucursala Sibiu;

Ioan N. Bratu, procurist la Banca „Albina” Sibiu.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei și ne mai făcând nimeni din cei prezenți vreo propunere, d-l Președinte declară încheiată ședința adunării generale.

Observăm că și de data aceasta adunarea generală a asociației „Solidaritatea” a decurs într-o atmosferă foarte plăcută, iar despărțirea dintre reprezentanții băncilor a fost din cele mai cordiale.

V. BOGORIN

Dela „Solidaritatea”.

Inlocuirea registrului pentru transcripțiunea gajurilor de pe lângă Tribunalele de Comerț cu mape.

În Monitorul Oficial din 28 Ianuarie 1944 s'a publicat decretul Lege pentru modificarea unor dispozițiuni din Codul de Procedură Civilă.

Partea care interesează Băncile din Ardeal în special este că în loc de registrul prevăzut de art. 721 Proc. Civ. pentru transcrierea actelor de amanet, s'a înființat o mapă în care se vor păstra un exemplar al actelor de amanet. Cu un cupânt nu se va mai efectua transcripțiunea actului conform art. 728 bis, ci pur și simplu un exemplar original după actul de amanet constituit conform art. 1665 din Codul Civil și următorii, se va depune pentru păstrare în mapa ce există pe lângă Tribunalul de comerț. Tot asemenea transcrierea prevăzută de art. 480 al. 6 și 7 din Codul Comercial, precum și transcrierile prevăzute prin legi speciale cu privire la actele de amanet, se vor îndeplini prin depunerea unui exemplar potrivit art. 728 bis din Codul de Procedură Civilă.

Atât exemplarul actului de amanet care se depune la instanță și se păstrează în mapă, cât și exemplarul ce se va înapoia părții vor purta mențiunea datei depunerii actului certificată de cel ce-l primește.

În concluziune de azi înainte toate actele pentru constituirea de gajuri și amaneturi, care urmează să se transcrie în conformitate cu art. 728 bis Proc. Civ. se vor redacta un exemplar original în plus, care se va depune la Tribunalul de Comerț pentru a se păstra în mapă, tre-

cându-se atât pe exemplarul ce rămâne la instanță cât și pe exemplarul original ce se restituie părții, mențiune despre data depunerii actului, certificată de cel ce-l primește.

Actele încheiate deja până la data promulgării legii, dar netranscrise, vor putea fi depuse la instanță, în copie legalizată, când actul este autentic și în copie certificată de parte, când actul este sub semnătură privată.

Introducerea acestei inovațiuni se justifică în expunerea de motive, cu aceea că scutește instanțele de excepționalul lucru ce se cere pentru transcrierea actului în registrul de amaneturi și prezintă o mai mare exactitate, deoarece se evită erorile care pot interveni la copierea actului în registru.

CRONICA

Cultura bumbacului. În a. 1943 s'au sămănat 27.500 ha. față de 20.000 ha. în a. precedent. Din cantitatea aceasta s'au obținut 197 vagoane bumbac bun de tors. Bumbacul brut a fost fixat la 200 lei/kg. Se susține că extinderea culturii ar depinde în prima linie de preț. Dacă statul care azi e consumatorul exclusiv al bumbacului indigen, ar acorda prețuri mai mari, cultivatorii ar fi ispițiți să extindă cultura. Ar însemna de altă parte o grevare a cheltuielilor statului.

Finanțarea și îndrumarea culturilor au fost atribuite unor întreprinderi care sunt obligate să încheie contracte cu agricultorii, să acorde avansuri în numerar și să dea sămânță, să controleze cultivarea și recoltarea, să controleze sortarea pe calitate, să se separe sămânța bună de cea rea, și cum să se păstreze bumbacul și sămânța.

În schimb întreprinderile pot obține exclusivitatea colecțiilor, precum și dreptul de a repartiza 50% teseturilor acestor societăți. Restul de 50% e lăsat la dispoziția Oficiului bumbacului, inului și cânepii.

Pentru consumul intern s'au mai importat din Turcia în a. 1943 cea 330 mii kg. puf.

*

Fenomene provocate de războiu. Războiul a provocat o aliniere a prețurilor metalelor între Bursa din New York și Londra. A contribuit la aceasta și încetarea activității mai multor trusturi, sub presiunea măsurilor guvernamentale. Astfel s'a normalizat prețul cositorului prin încetarea societății „Internațional și Committee” a cărei filiale la Londra funcționa din a. 1911 și cuprindea în sine aproape toți produ-

cătorii de coșitor de pe glob, adică 5 țări de de mare producție din totalul de 7 țări. Și-au mai sistat activitatea trustul de nickel care funcționa sub firma „Internațional Nickel Co of Canada” și trustul de aluminiu: „Aluminiu Co of America” împreună cu expositura sa din Europa: „Alliance Aluminium Co”.

Rentă de grâu. Guvernul Maghiar a emis nu de mult un împrumut de stat de 200 mil. pengăi. Inovațiunea la acest împrumut e, că sună atât pe pengăi, cât și pe grâu. 100 kgr. grâu sunt egali cu 40 pengăi, deci împrumutul sună pe 5 mil. măști de grâu, în valoare de 200 mil. pengăi.

Titlurile sunt prevăzute cu o clauzulă, conform căreia posesorul are să primească la răscumpărare cel puțin 40 pengăi pentru 100 kg grâu. Dacă prețul grâului se va urca peste 40 pengăi, atunci posesorul va primi prețul corespunzător. Dacă prețul va scădea sub 40 pengăi, statul răscumpără titlurile totuși cu valoarea nominală.

Împrumutul se fructifică cu 3% și se amortizează în decurs de 25 ani, prin tragere la sorți. Cuponii sunt scadenți la 1 Februarie și 1 August. Amortizarea se începe în a. 1945.

Scopul împrumutului e, să pună iarăși în circulațiune pengăii tezaurizați.

Rentele române. În urma unificării tuturor împrumuturilor de stat, s'au reparat multe rente din străinătate, așa că ele au fost reduse dela 63.5 miliarde Lei, la 45.6 miliarde Lei.

Bursele în Germania. Speculațiunile de bursă sunt împledecate prin legile aduse în anul 1942 și 1943. Prin aceasta s'a ajuns la o coordonare a prețurilor exprimată în o stabilizare rigidă. Nimic nu poate cumpăra acți, decât până la un preț maximal stabilit de lege. Maximalul acesta a fost stabilit în 1943 la 50 000 Rm. de persoană. Cine urea să cumpere mai mult, are să anunțe acest fapt la Ministerul Economiei Naționale, care are dreptul de preamțune. Dacă cineva urea să cumpere succesiv o cantitate mai mare, și atunci e obligat să le declare. În cazurile acestea statul le poate cumpăra pe cursul dela 21 Decembrie 1941.

Pentru a frâna și mai mult transacțiunile nesolide din Bursă, ședințele, orele de ședințe și primirea ordinelor de bursă, au fost reduse în mod considerabil. Astfel Bursa din Berlin lucrează numai de trei ori la săptămână.

Fixarea curșurilor valorilor se face de către un comitet. Cine cumpără peste acest curs, riscă ca cumpărarea să fie anulată, sau valorile să fie rechiziționate pe seama statului.

În cazul că se găsesco prea mulți cumpărători pentru aceleași titluri, comisia le împarte prin atribuire, folosindu-se de o cheie care e stabilită pe o bază foarte complicată.

Banca „Șercaiana“, societate anonimă Făgăraș.

Sucursale: Șercaia, Șinca-Veche și Cincul.

Inscrisă în Registrul Bancar Nr. 4 din 13 Iulie 1934.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Băneii „ȘERCAIANA“, s. a., Făgăraș, se invită în sensul statutelor art. 42 la

a XL-a adunarea generală ordinară,

pe ziua de 24 Martie 1944, orele 10 a. m., în sala Casei Naționale Române, Piața Unirii Nr. 7, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, cenzorilor despre rezultatul anului trecut. Aprobarea bilanțului și darea abso/utorului în baza acestor rapoarte;
3. Fixarea dividendei pe anul 1943;
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1944, fixarea remunerației cenzorilor pe anul 1944;
5. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de administrație; alor 3 cenzori și 3 cenzori supleanți pe termen de 3 ani;

În cazul când la termenul fixat nu s'ar prezenta numărul acționarilor recerut de statute, adunarea se va ținea la 25 Martie 1944, aceeași oră, același local și cu aceeași ordine de zi.

Consiliul de administrație.

Domnii acționari cari voese să participe la adunarea generală, sunt rugați a-și depune acțiile la Cassa Institutului sau sucursale, sau la cassa ori cărui alt institut membru la „Solidaritatea”.

Banca „Șercăiana“

Activ.			Bilanț cu			
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
1. <i>Cassa:</i>						
a) Numerar efectiv	2.353.481	—				
b) Disponibil la B. N. R.	397.898	—			2.751.378	—
2. <i>Portofoliu de titluri:</i>						
Cu venit fix.						
a) Efecte publice	41.200	—	21.094	—	21.094	—
Cu venit variabil:						
b) Acțiuni cotate la bursă	139.000	—	281.700	—	281.700	—
c) Acțiuni necotate la bursă	215.000	—	215.000	—	496.700	—
3. <i>Plasamentul fondului de rezervă:</i>	385.200	—	517.794	—		
Efecte publice garantate de Stat	285.000	—	193.350	—	193.350	—
4. <i>Portofoliu de scont:</i>						
I. Plătibil în țară:						
a) Cambii fără garanții	7.616.770	—	7.616.700	—		
b) Cambii garantate cu ipoteeci	10.872.750	—	2.580.000	—	13.252.750	—
	18.289.520	—	2.580.000	—	20.869.520	—
5. <i>Debitori:</i>						
a) Debitori cu gaș	1.494.285	—	3.100.000	—	4.594.285	—
b) Debitori cu ipoteeci	340.665	—			340.665	—
	1.834.950	—	3.100.000	—	4.934.950	—
6. <i>Creanțe în conv. conf. leg. din 7. IV. 1934:</i>						
a) în portofoliu			10.331.941	—		
b) Reescontate la dij. bănel			176.050	—	10.507.991	—
7. <i>Participațiuni în țară:</i>						
a) La întreprinderi comerciale și industriale			50.000	—	50.000	—
8. <i>Imobile:</i>						
a) Pentru uzul propriu			1.786.249	—		
b) Alte imobile			334.989	—	2.131.238	—
9. <i>Mobilier</i>					1.501	—
10. <i>Conturi diverse</i>					124.391	—
					42.082.114	—

			Conturi	
	Lei	b.	Lei	b.
1. <i>Cauțiuni statutare</i>				356.000
2. <i>Debitori pentru aval și scrisori de garanție:</i>				
a) la țară				10.955.250
3. <i>Ipoteeci, cesiuni și garanții diverse:</i>				
a) în portofoliu				26.539.530
4. <i>Ipoteeci date de bancă</i>				3.500.000
				41.850.780

			Contul de	
	Lei	b.	Lei	b.
1. <i>Cheltuieli de administrație:</i>				
a) Salarii, indemnizații, marce de prezență	822.710	—		
b) Diverse	362.993	—	1.185.703	—
2. <i>Impozite și taxe</i>				400.585
3. <i>Dobânzi plătite:</i>				
a) La depuneri	298.063	—		502.790
b) La reescont	206.727	—		400.000
4. <i>Amortisment pentru creanțe dubioase</i>				924.735
5. <i>Beneficiul net al anului curent</i>				3.413.793

Făgăraș, la

CONSILIUL DE

Nicolae Boeriu m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu

COMITETUL

Alexandru Socaciu m. p.

Dr. Hariton Pralea m. p.

Ioan Dumitrescu m. p.

Societate anonimă Făgăraș.

31 Decembrie 1943.

	Let		b.		Pasiv.	
	Let	b.	Let	b.	Let	b.
1. Capital social					8.000.000	—
2. Fonduri de rezervă:						
a) Rezervă legală	309.685	—				
b) Rezervă statutară	2.861.626	—				
c) Alte fonduri	378.035	—				
3. Fonduri de amortiment:						
a) Creanțe dubloase					1.164.140	—
4. Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titl.					191.544	—
5. Fond pensii și ajutor al funcționarilor					913.492	—
6. Depuneri spre fructificare:						
I. Din țară:			la vedere	pe termen		
a) Cu lirete de economii nom. dar plă- tibile la purtător			8.473.434	8.472.840		
II. Depuneri vechi reduse prin aranj.	534.380	—		534.380		8.008.700
	534.380	—		8.473.434		
7. Creditori:						
I. Din țară:			La vedere:			
a) Creditori nereduși			233.648	—		233.646
II. Angajamente de reescont:			Provenite din			
In țară curent: a) la B. N. R.	2.580.000	—	efecte scont.	3.100.000	5.680.000	—
In conversiune: b) la diferite Bănci					178.050	—
8. Efecte de plată:						
a) In țară					10.955.250	—
9. Dividendă neridicată					190.042	—
10. Conturi diverse creditoare					684.268	—
11. Conturi transitorii					415.901	—
12. Beneficiul net: al anului curent					924.735	—
					Total	42.082.114

de ordine.

	Let	b.
1. Deponenți de cauțiuni statutare		356.000
2. Creditori pentru aval. și garanții date de bancă:		
a) In țară		10.955.250
3. Deponenți de ipotecă, cesiuni și garanții diverse		26.539.530
4. Creditori garanțaji cu ipotecă date de bancă		3.500.000
		Total
		41.350.780

Profit și Pierdere.

	Credit.	
	Let	b.
1. Dobânzi încasate:		
a) Dela portofoliul de scont	2.342.270	—
b) Dela debitori	158.201	—
2. Venitul portofoliului de titluri:		
a) Din cupoane exigibile		32.988
3. Venitul participațiilor		40.000
4. Venitul imobilelor		138.158
5. Comisioane		583.068
6. Beneficii diverse		94.832
7. Incasări din creanțe amortizate		24.281
		Total
		3.413.793

31 Decembrie 1943.

Pentru contabilitate: Vasile Bărsan m. p., director. contabil autorizat

ADMINISTRAȚIE:

Filimon Bălan m. p.

codul de comerț și legea bancară.

DE CENSORI:

Dr. Ioan Z. Oana m. p., contabil autorizat.

„DACIA TRAIANĂ“

INSTITUT DE ARTE GRAFICE, EDITURĂ, COMPACTORIE ȘI LIBRĂRIE S. A.
SIBIU, PIAȚA UNIRII Nr. 7 și STRADA REGINA MARIA Nr. 20

Inscris în registrul com. Fi. 275/1931.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de arte grafice, editură, compactorie și librărie „DACIA TRAIANĂ” s. a., Sibiu, sunt invitați în virtutea art. 8, alineat 2 din statute, la

a XXIII-a adunare generală ordinară

ce se va ține în Sibiu, Luni, 13 Martie 1944, la orele 4 p. m., în localul băncii „Albina”, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 20, cu următoarea

O R D I N E D E Z I :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație, Bilanțul, Contul de Profit și Pierdere pe 1943 și Raportul cenzorilor;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a cenzorilor;
4. Hotărâre privitoare la distribuirea profitului net;
5. Fixarea jetoanelor de prezență;
6. Fixarea indemnizației Consiliului de cenzori pe anul 1944;
7. Intregirea Consiliului de administrație;
8. Eventuale propuneri.

În cazul că la adunarea generală din 13 Martie 1944, nu se vor prezenta acționarii în număr suficient, în virtutea art. 214 din Codul comercial, convocăm a doua adunare generală cu același ordine de zi, pentru ziua de 14 Martie 1944, orele 4 p. m., în localul băncii „Albina” Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 20.

Domnii acționari sunt rugați să depună acțiunile la banca „Albina”, Banca Centrală sau la casa societății, cel mult până la 8 Martie 1944.

Sibiu, la 8 Februarie 1944.

Consiliul de administrație.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1943.		Pasiva.		
	Lei	b.		Lei	b.
Casa	407.564'—		Capital	5.000.000'—	
Mașini	430.960'—		Fond de rezervă	1.500.000'—	
Litere	936.484'—		Fond pt. creanțe dub.	220.000'—	
Unelte	16.636'—	1.384.080'—	Fond amortism., litere, mașini, unelte	1.100.000'—	2.820.000'—
Mărfuri		14.195.919'—	Furnizori		2.706.349'—
Cărți în editură		1.050.000'—	Conturi Curente		11.010.000'—
Imobile		1.302.050'—	Efecte de plată		1.600.000'—
Mobilier		230.726'—	Diverși creditor		413.930'—
Efecte publice		338.196'—	Dividend neridicat		123.043'—
Clienți		6.050.926'—	Beneficiu reportat	50.000'—	
		24.959.461'—	Profit net	1.236.139'—	1.286.139'—
				24.959.461'—	

Contul Ordine și Evidență la 31 Decembrie 1943.

Lei	b.	Lei	b.
Cărți în comision	3.993.749'—	Consemnanți de cărți în comision	3.993.749'—

Debit. Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1943. Credit.

Lei	b.	Lei	b.	
Dotarea fondului pentru amortism. la mașini, litere, unelte și mobilier 200.000'—		Venit la mărfuri și cărți	9.585.484'—	
Dotarea fondului pentru creanțe dubioase	20.000'—	220.000'—	Venit la tipografie și compactorie	9.135.062'—
Salarii	10.455.312'—		Venit la cărți în editură	450.122'—
Provizion plătit	343.317'—	10.798.629'—	Venit la biblioteca de împrumut	28.480'—
Dobânzi	1.141.929'—		Chirie primită	22.396'—
Impozite	681.912'—		Beneficiu reportat	50.000'—
Casa Cercuală	832.391'—			
Timbre	2.171.824'—			
Chirie plătită	316.345'—			
Instalații	306.151'—			
Diverse cheltuieli de administrație	1.516.224'—			
Beneficiu reportat	50.000'—			
Profit net	1.236.139'—	1.286.139'—		
	19.271.544'—		19.271.544'—	

Sibiu, la 31 Decembrie 1943.

Ion Bucșian,
director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. N. Cristea m. p.,
președinte.

Dr. Mihai Veliciu m. p.

Dr. Ion Crețu m. p.

Subsemnatul Consiliu de cenzori am examinat conturile de sus și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele societății.

Sibiu, la 10 Februarie 1944.

CONSILIUL DE CENZORI:

Angel Bena m. p.,
președinte.

Romul Pop m. p.

I. N. Bratu m. p.

„CĂRȚIȘOREANA“

CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN STREZA-CĂRȚIȘOARA.

Inscrisă în Registrul Bancar sub Nr. 35 din 13 Iulie 1934.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de economii „CĂRȚIȘOREANA“, societate pe acții în Streza-Cârțișoara, prin ceasta sunt convocați la

a 38-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Streza-Cârțișoara, la 25 Martie 1944, ora 1 p. m., în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de administrație și cenzorilor;
3. Citirea bilanșului pe 1943, împărțirea venitului curat și darea absolutului;
4. Alegerea Consiliului de cenzori și întregirea Consiliului de administrație;
5. Eventuale propuneri.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Active	Bilanș anual pe 1943		Pasive	
	Lei	b.	Lei	b.
Casa:			Capital social	400.000—
Numerar efectiv	6.913—		Rezerve:	
Titluri:			a) legală	11.100—
a) cotate la bursă	6.700—		b) Statutară	325.000—
b) necotate la bursă	1.500—	8.200—	Fond de amortizarea pierderilor din conversiune	35.028—
Secont, în portofoliu		727.500—	Depuneri	73.752—
Debitori din țară		1.442—	Efecte de plată în țară la B. N. R	165.368—
Creanțe agricole în conversiune		301.070—	Interese anticipate	13.140—
Mobilier		5.000—	Beneficiul anului curent	26.738—
		<u>1.050.125—</u>		<u>1.050.125—</u>

Conturi de ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Cauțiun statutare	20.000—		Deponenți de cauțiun statutare	20.000—	

Debit	Contul Profit și Pierdere		Credit	
	Lei	b.	Lei	b.
Cheltuieli de administrație:			Interese	108.244—
a) Salare	35.000—			
b) Diverse	30.659—	65.659—		
Impozite		10.847—		
Beneficiul anului curent		28.788—		
		<u>103.244—</u>		<u>103.244—</u>

Streza-Cârțișoara, la 31 Decembrie 1943.

MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE:

Președintele Consiliului de administrație: Nicolae Oana m. p.

Petru Tareea m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

Streza-Cârțișoara, la 22 Ianuarie 1944.

CENZORI:

Președinte: N. Frâncu m. p., expert-contabil.

Matei Z. Banciu m. p.

D. I. Vulean m. p.